

Evaluatie verantwoordingslunch 2022-2023

Op 21 september 2023 was de verantwoordingslunch in De Fruitvis. Dit als onderdeel van het traject Anders verantwoordend waarbij scholen hun reflecties over de inzet van ondersteuningsmiddelen met elkaar delen. Bij de lunch waren 69 aanwezig (86% van de 79 vo-locaties). Deelnemers waren enthousiast en noemden het een prettige manier van verantwoordend en een interessante/leerzame bijeenkomst. Ook hielp het tafelgesprek om nieuwe contacten te leggen. Een aantal deelnemers heeft zelfs de afspraak gemaakt om bij elkaar op school te gaan kijken. Naast deze mondelinge reacties heeft 91% van de deelnemers ter plekke onderstaand reflectieformulier ingevuld. Hieronder staan de bevindingen beschreven.

	Nu	Volgende keer
	<p>De verantwoordingslunch is bedoeld als moment om de ervaringen van je reflectieproces op school te delen en om te leren met collega's van andere scholen</p>	<p>Verantwoordend zien we als een proces van reflecteren en leren én van duidelijk maken van verantwoord inzetten van gemeenschapsgeld Ook over 2023-2024 krijg je de vraag om te reflecteren op de ondersteuning.</p>
Ik	<ul style="list-style-type: none"> • Wat heb jij vandaag van je collega's geleerd of voor nieuws gehoord? 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe ga jij dan binnen jouw school reflecteren op de ondersteuning? Wil je het anders aanpakken? Wat is voor jou helpend?
Mijn collega's	<ul style="list-style-type: none"> • Wat denk jij dat je jouw collega's vandaag hebt kunnen meegeven? 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe wil jij dan leren van en met collega scholen? Wat is voor jou helpend?
	<p>Wil je Koers VO nog iets meegeven?</p> <p>(vul eventueel je naam in als je contact hierover wilt)</p>	

Vraag 1: Wat heb jij vandaag van je collega's geleerd of voor nieuws gehoord?

De gesprekken brachten veel herkenning. Genoemd wordt bijvoorbeeld gemeenschappelijkheid in de ondersteuningsproblematiek, namelijk dat we op veel punten hetzelfde wiel aan het uitvinden zijn en herkenbare dilemma's hebben.

Deelnemers hebben mooie bruikbare voorbeelden gehoord van hun tafelgenoten. Zoals dat je ook mentoren en vooral ook leerlingen kunt betrekken en hen vragen naar hun beelden en meningen over de ondersteuning. Ook de manieren waarop collega's het verantwoordingsproces binnen school vormgeven, gaf inspiratie.

Er is ook gesproken over uiteenlopende ondersteuningsbehoeften van leerlingen en de keuzes die scholen maken om daar mee om te gaan. Onderwerpen waarover is uitgewisseld zijn bijvoorbeeld:

- anti-pest aanpak
- genderneutraliteit
- straatcultuur binnen school
- inzet van dieren ter ondersteuning
- tips en tops sociaal emotionele begeleiding
- inzet van een coach bij instromen leerling
- aanbod flexklas

Het valt een aantal aanwezigen op dat ondanks verschillende situaties of verschillen tussen scholen, de ondersteuningsbehoeften van leerlingen overeenkomen.

Naast de inhoudelijk ondersteuning kwam regelmatig ook de ondersteuningsstructuur aan de orde. Genoemd werd onder meer: de invulling van het schoolondersteuningsteam, het nut van bpo, rol van de mentor, taken en verantwoordelijkheden en afstemming tussen betrokkenen.

Veel aanwezigen vonden het waardevol om te horen hoe andere scholen met ondersteuning omgaan. Deelnemers vonden het fijn om te sparren met collega's die je niet vaak of zelfs nooit ziet over ondersteuning op je school.

Vraag 2: Wat denk jij dat je jouw collega's vandaag hebt kunnen meegeven?

Op deze vraag antwoorden aanwezigen dat zij hun collega's inzicht hebben gegeven in:

1. de wijze waarop ondersteuning wordt geboden op hun school;
2. de problematiek (ondersteuningsbehoeften) van de leerlingpopulatie op hun school en
3. de gemaakte keuzes t.a.v. de ondersteuningsbudgetten.

Een aantal aanwezigen merkt op dat zij hun collega's ideeën hebben gegeven over de manier waarop je kunt reflecteren op de inrichting van je ondersteuning, bijvoorbeeld door leerlingen te betrekken of met collegiale visitatie.

Opvallend is dat verschillende aanwezigen ook aangeven dat ze elkaar hebben kunnen steunen en bemoedigen. Ze geven bijvoorbeeld aan *dat we allemaal ons best doen om iedereen boven water te houden en gedeelde smart is halve smart.*

Verder zijn er tips uitgewisseld rondom bepaalde ondersteuningsprogramma's, de flexklas, peergroups voor hoogbegaafden en over het samenwerken met andere partijen en andere scholen.

Vraag 3: Hoe ga je dan binnen jouw school reflecteren op de ondersteuning? Wil je het anders aanpakken? Wat is voor jou helpend?

In de evaluatie noemen deelnemers dat ze meer partijen willen betrekken om feedback te verzamelen, zoals coaches, het team, ouders en leerlingen zelf.

In de aanpak worden praktische punten genoemd als:

- meerdere momenten organiseren voor tussentijdse evaluatie;
- een medewerker van Koers VO mee laten reflecteren op de ondersteuningsstructuur;
- momenten inplannen om te sparren met collega's binnen én buiten de school;
- verantwoording altijd op de agenda zetten van het zorgoverleg. Iemand noemt zelfs: *tijd voor reflectie is heilig.*

Wat betreft de **inhoud** van de gesprekken noemen mensen dat ze structureel de 'why' vraag aan bod willen laten komen, meer in gesprek gaan over inhoud en ideeën en niet alleen over geld, en dat ze vaker écht in gesprek willen in plaats van een lijstje afwerken. Ook wil iemand de gesprekskaartjes gaan gebruiken.

Als het gaat om de **vorm** wordt de mogelijkheid om een eigen vorm te kiezen voor de verantwoording gewaardeerd. Mensen noemen het prettig en inspirerend om te doen en het geeft ruimte om het positieve te vertellen. Ook noemt iemand dat het product een goede manier is om binnen de school te communiceren over ondersteuning.

Behalve gesprekken worden ook andere vormen van evalueren genoemd. Zo maken locaties binnen een scholengroep ieder een SWOT-analyse als manier van reflecteren. Een andere aanwezige merkt op dat ze een analyse van de ondersteuningsvragen maken en de opbrengst van hun ondersteuning monitoren. Ook wordt door iemand genoemd dat ze op school de relatie tussen werkzaamheden, budgetten en resultaten inzichtelijk maken.

Tot slot blijkt de uitwisseling tijdens de lunch inspirerend te zijn geweest voor de aanwezigen in hun denken over reflectie (vorm en inhoud) op school.

Vraag 4: Hoe wil jij dan leren van en met collega scholen? Wat is voor jou helpend?

Veel aanwezigen geven terug dat het uitwisselen van ervaringen en met andere scholen in gesprek gaan - zoals op de verantwoordingslunch gebeurt - waardevol is om van en met elkaar te leren.

Zeker elf aanwezigen willen graag bij elkaar op bezoek of hebben hiervoor al een afspraak gemaakt. Daarnaast kan het bespreken van casuïstiek en/of meer inhoudelijk ingaan op de

verantwoordingsproducten, helpen om van elkaar te leren. Ook worden intervisie, collegiale visitatie, aangaan van kritische vriendschappen en het delen van good practises genoemd als helpende vormen om van elkaar te leren. En dat zou wel vaker dan een keer per jaar mogen.

Het aardige is dat een aantal scholen aangeeft om een volgende keer met gelijksoortige scholen in gesprek te willen gaan, terwijl anderen het juist leuk vonden en geïnspireerd raakten door ervaringen van 'hele andere' scholen met bijvoorbeeld een andere leerlingpopulatie.

Duidelijk is dat elkaar ontmoeten, uitwisselen en sparren als het gaat om wat je tegenkomt bij ondersteuning, helpt en verbindt.

Vraag 5. Wat wil je Koers VO nog meegeven?

Deelnemers bedanken de organisatoren voor een geslaagde bijeenkomst. Ze noemen het een interessante, leerzame en inspirerende bijeenkomst en een prettige manier van verantwoorden. De locatie, het eten en de organisatie worden gewaardeerd.

Suggesties voor Koers VO zijn om gesprekstafels over bredere thema's te organiseren, meer gebruik te maken van het verantwoordingsplatform en de gemaakte producten actiever te delen.

Reflectie van de afwezigen

Tot slot zijn in november de afwezige scholen bij elkaar geweest om hun reflectieproces te delen. De laatste tafelgroep gaf een aantal dilemma's uit het traject terug. Zoals:

- Wie kan nu het best dit gesprek voeren: de ondersteuningscoördinator, want die weet inhoudelijk precies wat de school biedt? Of toch de directeur, die immers verantwoordelijk is voor de processen en het totaalplaatje van onderwijs en ondersteuning?
- Hoe doe je recht aan alle bijdragen op het platform, inclusief het verhaal daarachter, én hoe hou je het behapbaar?
- Hoe zorg je voor balans tussen enerzijds de behoefte om met elkaar in gesprek te gaan en anderzijds de hoeveelheid (externe) overleggen die directeurs al hebben?

Maart 2024, Annemarie Rodenburg en Marijke Terwisscha van Scheltinga